

adviesrapport

Quickscan natuurtoets uitbreiding wijkwinkel- centrum De Weide, Hogeveen

Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde natuurwaarden

Opdrachtgever

Gemeente Hogeveen

Status

Definitief

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets uitbreiding wijkwinkelcentrum De Weide, Hoogeveen

Subtitel

Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde natuurwaarden

Projectcode	Datum	Status
17-511	5 december 2017	Definitief

Auteur(s)

Iwan Veeman

Modellering & GIS

Jasper Arnoldy

Tweede lezer

Mike Wallink

Opdrachtgever

Gemeente Hoogeveen

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Veeman I. (2017). Quickscan natuurtoets uitbreiding wijkwinkelcentrum De Weide, Hoogeveen. Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde natuurwaarden. Rapport 17-511. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

	Samenvatting	4
1.	Hoofdstuk	6
	1.1 Aanleiding en doelstelling	6
	1.2 Situatie	6
2.	Hoofdstuk	7
	2.1 Leeswijzer	7
	2.2 Wettelijk kader	7
	2.2.1 Wet natuurbescherming	7
	2.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening	7
	2.3 Onderzoeksmethode	8
3.	Gebiedsbescherming	10
	3.1 Natura 2000	10
	3.2 Natuurnetwerk Nederland	10
	3.2.1 Algemeen	10
	3.2.2 Mogelijke effecten	11
	3.2.3 Conclusie	11
4.	Soortbescherming	12
	4.1 Flora	12
	4.2 Zoogdieren	12
	4.2.1 Vleermuizen	12
	4.2.2 Overige zoogdieren	14
	4.3 Broedvogels	14
	4.3.1 Broedvogels met jaarrond beschermden nesten	14
	4.4 Amfibieën	15
	4.5 Overige soortgroepen	16
5.	Geraadpleegde bronnen	17
	Bijlagen	
	Bijlage 1 - Beoogde inrichting	

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

Gemeente Hoogeveen heeft Ecogroen BV gevraagd een natuuronderzoek uit te voeren in verband met de beoogde uitbreiding van wijkwinkelcentrum De Weide te Hoogeveen. Ecogroen heeft beoordeeld of de werkzaamheden conflicteren met de wettelijke bescherming van natuurwaarden. Voorliggend rapport beschrijft de methodiek en resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

Situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied bestaat uit een binnenstedelijk gebied. Er is een gebouw van een dierenartsenpraktijk aanwezig, omgeven door bestrating en groenelementen als gazon en struweel. Permanent oppervlaktewater ontbreekt. Men is voornemens een vestiging van Aldi te realiseren. Het gebouw van de dierenartsenpraktijk dient daarvoor te worden gesloopt.

Gebiedsbescherming

- Het project heeft geen negatieve effecten op instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebieden tot gevolg.
- Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en in het kader van goede ruimtelijke ordening is er geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Soortbescherming

- In het plangebied zijn potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig in de te slopen bebouwing. Hierin zijn open stootvoegen aanwezig die toegang verschaffen tot de spouwmuur. Tijdens het veldwerk zijn in één van deze openingen ook uitwerpselen van vleermuizen gevonden. Door de sloop gaan potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Schade aan onmisbare vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen is niet te verwachten.
- In het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden zijn geen broedvogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen of te verwachten. Wel zijn enkele algemeen voorkomende broedvogels van bos en struweel aangetroffen en of te verwachten.
- In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen (standplaatsen) van wettelijk beschermde flora, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden aangetroffen of te verwachten waarvoor niet automatisch vrijstelling geldt binnen de Provincie Drenthe.

Advies

- Voorafgaand aan uitvoering van het project dient gericht onderzoek uitgevoerd te worden naar vleermuizen tussen half mei en eind september. Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek kan het noodzakelijk zijn om vervolgstappen ten aanzien van de soort te treffen, zoals het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming.
- Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het onderzoeksgebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de plannen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of nesten of eieren van broedvogels worden beschadigd of vernield, ongeacht de datum.
- Mochten de werkzaamheden toch opgestart worden in de periode half februari- half oktober adviseren we een deskundige ecooloog in te schakelen om een broedvogelcheck uit te voeren.

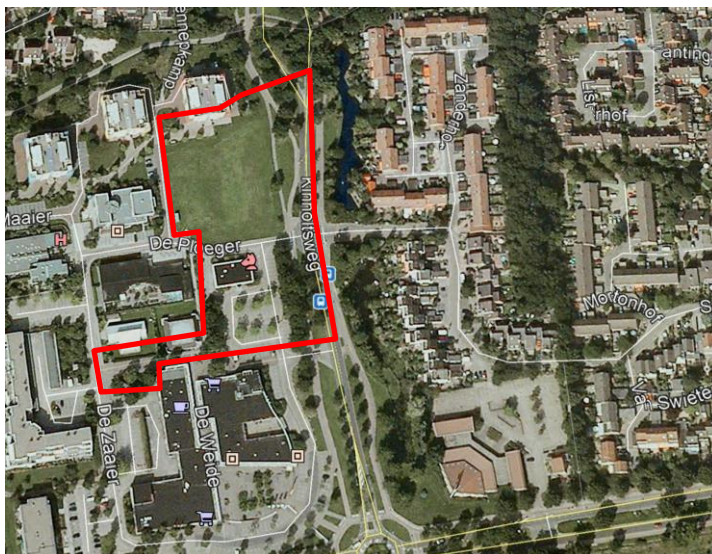
1. Hoofdstuk

1.1 Aanleiding en doelstelling

Men is voornemens om een nieuwe Aldi te vestigen in winkelcentrum De Weide te Hoogeveen. De geplande werkzaamheden gaan mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. Ecogroen Bv heeft beoordeeld of de werkzaamheden conflicteren met de wettelijke bescherming van natuurwaarden. Voorliggend rapport beschrijft de methodiek en resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

1.2 Situatie

Het plangebied (zie figuur 1.1) beslaat een binnenstedelijk gebied in winkelcentrum De Weide, in het westen van Hoogeveen. Op de locatie is sprake van een afwisseling tussen verhard oppervlak en stedelijk groen. Tot het verhard oppervlak behoort het gebouw van de dierartsenpraktijk en aangrenzende bestrating. Het gebouw van de praktijk wordt gesloopt. In het plangebied wordt onder andere een Aldi gerealiseerd. Tevens wordt een nieuwe dierenartsenpraktijk in het noordelijke deel van het plangebied gebouwd. Op het terrein bevinden zich verder groenelementen als gazon, enkele bomen, heggen en borders. Mogelijk worden enkele bomen gekapt en gaan groenelementen bij de herinrichting van het terrein verloren. Permanent oppervlakteater ontbreekt. In bijlage 1 is een schets opgenomen van de beoogde eindsituatie.

Figuur 1.1. Situering onderzoeksgebied (zie bijlage voor inrichtingsschets). Kaartbron; Google Earth.

2. Hoofdstuk

2.1 Leeswijzer

Het kader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van te verwachten effecten op beschermde gebieden (hoofdstuk 3) en soorten (hoofdstuk 4). Daarnaast is beschreven welke mitigerende (verzachtende of inpassings-) maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

2.2 Wettelijk kader

2.2.1 *Wet natuurbescherming*

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport gaan wij in op de gebieds- en soortbescherming. Conform de vraagspecificatie gaan we niet in op de bescherming van houtopstanden. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>.

In kader 2.1 op de volgende pagina geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

2.2.2 *Besluit algemene regels ruimtelijke ordening*

De bescherming van het Nationaal natuurnetwerk (NNN; de voormalige EHS) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro: Stb 2016 nr. 351) en uitgewerkt in provinciale verordeningen en bestemmingsplannen. De bescherming van het NNN staat geheel los van de Wet natuurbescherming.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen of in de nabijheid het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

Drenthe

Het beleid voor bescherming van het NNN (in Drenthe nog EHS genoemd) heeft Drenthe vastgelegd in de Provinciale Omgevingsverordening (Provincie Drenthe 2016). Het beleid is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn gekoppeld aan natuurdoelen. Deze natuurdoelen en de begrenzing van het NNN zijn vastgelegd in het Natuurbeheerplan van Drenthe en zijn digitaal beschikbaar gesteld (Provincie Drenthe 2017).

2.3 Onderzoeksmethode

De voorgenomen plannen zijn mogelijk in strijd met de Wet natuurbescherming. Daarom is onderzoek uitgevoerd naar aanwezige of te verwachten beschermde waarden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten.

Er is literatuuronderzoek uitgevoerd om na te gaan of het plangebied binnen beschermde gebieden ligt. Ook is literatuuronderzoek ingezet om uit te zoeken of beschermde soorten bekend zijn in en rondom het plangebied. Hiervoor is gebruik gemaakt van NDFF¹ en provinciale kaartviewers (zie voor een volledig overzicht de Geraadpleegde bronnen in hoofdstuk 5).

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het veldbezoek dat op 24 oktober 2017 is uitgevoerd. Het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Ecogroen. Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming. Gedurende het veldonderzoek is specifieke aandacht uitgegaan naar potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen bebouwing. Daarbij is gebruik gemaakt van een ladder en spouwkijsker om de verschillende open stootvoegen in de buitenmuur te inspecteren.

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is aan de hand van de geplande ingrepen bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en gebieden. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over te nemen vervolgstappen.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Artikelen 2.1 tot en met 2.12 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Voor Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitats, soorten, broedvogels en / of niet-broedvogels. In artikel 2.7 verplicht de Wet natuurbescherming om vooraf te beoordelen of ingrepen / activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden aangewezen instandhoudingsdoelen. Mocht sprake zijn van (significant) negatieve effecten dan kan het aanvragen van vergunning bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt) aan de orde zijn.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming), in de praktijk onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten zoals Huismus, Gierzwaluw en Buizerd, en
 - Overige vogels wier nesten alleen tijdens het broedseizoen (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest) zijn beschermd;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I) zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming;
- Overige nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming), onderverdeeld in:
 - soorten waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt, en
 - Soorten waarvoor provinciaal wel vrijstelling geldt.

Soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, kunnen ingedeeld worden in twee categorieën. Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de overige soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een uitgebreide rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

3. Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Mantingerzand gelegen op een afstand van ruim 8 kilometer van het plangebied. Dit gebied kwalificeert zich voor een aantal habitattypen van de hogere zandgronden (stuifzand- en heidegebieden).

Directe negatieve effecten zoals aantasting van leefgebied/habitattypen of verstoring van beschermde soorten door activiteiten (licht, geluid) kunnen gezien de ruime afstand tot Natura 2000-gebieden en tussengelegen gebied op voorhand worden uitgesloten. In sommige situatie kunnen indirecte negatieve effecten zoals stikstofdepositie een rol spelen, aangezien zich dit via de lucht over een groot oppervlak verspreidt (zie kader 3.1).

Kader 3.1 Vermesting en verzuring

Als gevolg van de verbrandingsprocessen komen emissies vrij die een vermestende en een verzurende werking hebben. Vermesting betreft de 'verrijking' van ecosystemen met onder andere stikstof. Het gevolg van vermesting op land is een verandering in de samenstelling van levensgemeenschappen; veelal gekenmerkt door de overheersing van één of enkele planten- en diersoorten. Samen met verzuring en verdroging is vermesting de belangrijkste oorzaak voor de achteruitgang van de terrestrische natuur in Nederland. Verzuring van bodem of water is een gevolg van de uitstoot (emissie) van vervuilende gassen, waaronder stikstof (NOx) door bijvoorbeeld fabrieken en (vracht)auto's.

Als gevolg van de plannen kunnen - gezien de zeer forse afstand tot stikstofgevoelige natuur zowel tijdens als na de aanlegfase - significante, negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden worden uitgesloten. Vervolgstappen in het kader van Natura 2000 zijn niet aan de orde

3.2 Natuurnetwerk Nederland

3.2.1 Algemeen

Uit de interactieve kaarten van de provincie Drenthe blijkt dat het plangebied geen deel uit maakt van een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied (rondom het Oude Diep) bevindt zich op circa 600 meter afstand ten noorden van het plangebied. De provinciale regels van Drenthe over het NNN gelden alleen voor gronden binnen het NNN. De nee, tenzij afweging is daarom niet aan de orde.

Als gevolg van recente jurisprudentie (201509359/1/R1) is het wel nodig -in het kader van goede ruimtelijke ordening- te waarborgen dat een plan de wezenlijke kenmerken en waarden van het

NNN niet aantast. Goede ruimtelijke ordening houdt in dat naastgelegen functies elkaar niet te veel hinderen. De onderstaande effecten beoordeling moet dus worden gelezen in het licht van goede ruimtelijke ordening.

3.2.2 *Mogelijke effecten*

Tussen het plangebied en het NNN ligt het stedelijk gebied van Hoogeveen en liggen diverse agrarische gronden. Vanwege deze ligging en de afstand van ruim 600 meter tot het NNN heeft de geplande ontwikkeling geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden. Dat wil zeggen dat rust, donkerte, openheid landschap, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, waterhuishouding, oppervlakte, robuustheid, aaneengeslotenheid en de samenhang van het NNN, niet worden aangetast door de geplande ontwikkeling.

3.2.3 *Conclusie*

In het kader van goede ruimtelijke ordening hebben de werkzaamheden, vanwege de ligging en de afstand tot het NNN, geen negatieve invloed op het functioneren van het NNN. Er is geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Het nemen van vervolgstappen is niet aan de orde.

4. Soortbescherming

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen in de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten of plantensoorten van de Rode Lijst aangetroffen. Wel zijn algemene soorten aangetroffen in het plangebied zoals Smalle weegbree, Gewone paardenbloem, Madelief, Gestreepte witbol, Veldzuring en Straatgras. Daarnaast staan er diverse loofbomen (o.a. Zomereik, Linde, Hazelaar en Amerikaanse eik).

Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) worden geen beschermde soorten verwacht. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is voor flora niet aan de orde.

4.2 Zoogdieren

4.2.1 Vleermuizen

Het leefgebied van de in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) beschermde vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 4.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Verblijfplaatsen

Effectbeoordeling

In het gebouw van de dierenartsenpraktijk zijn mogelijk vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Tijdens het veldwerk zijn hier reeds concrete aanwijzingen voor gevonden in de vorm van vleermuisontlasting in de spouw (2 keutels). Vooralsnog is het onduidelijk welke functie het gebouw heeft als (vaste) verblijfplaats van vleermuizen. Ten aanzien van verblijfplaatsen zijn daarom de volgende vervolgstappen noodzakelijk:

Aanvullend onderzoek

Uitvoeren van aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen conform het vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad 2017). In deze situatie is het noodzakelijk om in de periode half mei tot en met september vier nachtelijke bezoeken te brengen. Met de informatie die met gericht onderzoek wordt verzameld, kan maatwerk worden geleverd met betrekking tot de te nemen mitigerende maatregelen.

Ontheffingsaanvraag en mitigerende maatregelen

Mochten in de bebouwing vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn (indien aangetoond door aanvullend onderzoek), dan zijn diverse maatregelen noodzakelijk, zoals:

- Bij aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is het aanvragen van ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk bij bevoegd gezag (provincie Drenthe). Hiervoor dient een uitgebreid projectplan opgesteld te worden waarin duidelijk wordt welke functie het plangebied heeft voor vleermuizen, welke effecten optreden en op welke wijze effecten voorkomen worden. De looptijd van een ontheffing Wet natuurbescherming is maximaal 20 weken;
- Bij de planning van de sloop dient rekening gehouden te worden met de seizoensactiviteit van vleermuizen om verstoring in de meest kwetsbare perioden (kraam-, paar- en of overwinteringsperiode) te voorkomen. De precieze planning is afhankelijk van de uitkomsten van het aanvullend onderzoek en de (verwachte) functie die het plangebied heeft voor vleermuizen. Normaliter is de meest geschikte periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden september- oktober en 1 april -15 mei (weersafhankelijk);
- Voorafgaand aan de sloop is het noodzakelijk om de bebouwing ongeschikt te maken voor vleermuizen door tochtgaten te maken. Hiervoor zijn verschillende manieren, zoals het maken van gaten in muren, verwijderen van boeiboorden en kozijnen en het verwijderen van dakpannen. Met een controle kan vervolgens gecheckt worden of de vleermuizen daadwerkelijk vertrokken zijn;
- Ter vervanging van de te verwijderen verblijfplaatsen dienen vervangende verblijfplaatsen te worden gerealiseerd. Als tijdelijke voorziening om de periode tussen sloop en nieuwbouw te overbruggen, kunnen veelal vleermuiskasten opgehangen worden. De kasten dienen veelal minimaal drie maanden voorafgaand aan de sloop geplaatst te worden waarbij de kasten 3 maanden moeten hangen in de actieve periode van vleermuizen (buiten winterrust). Daarnaast dienen in de nieuwbouw of in omliggende gebouwen permanente verblijven aangebracht te worden;
- Bovenstaande maatregelen dienen te worden uitgevoerd in overleg met een vleermuisdeskundige.

Kader 4.1 Vleermuizen***Verblijfplaatsen***

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebied

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Vliegroutes

Door aanwezigheid van bomen en gebouwen wordt het plangebied mogelijk gebruikt als vliegroute door soorten als Gewone dwergvleermuis (NDFP 2017), Laatvlieger en Ruige dwergvleermuis. Als gevolg van de plannen worden in het plangebied geen (onmisbare) opgaande lijnvormige structuren verwijderd die van belang kunnen zijn als onmisbare vliegroute voor vleermuizen. In de omgeving

blijven bovendien voldoende alternatieve, geleidende elementen aanwezig in de vorm van gebouwen en bomenrijen. Vervolgstappen voor vliegroutes zijn niet aan de orde.

Foerageergebied

Het gehele plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Er is echter geen sprake van essentieel foerageergebied. In de omgeving zijn voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig. Bovendien blijft het plangebied ook tijdens en na de herinrichting geschikt als foerageergebied. De voorgenomen plannen geven dan ook geen aanleiding schade te veronderstellen aan onmisbare foerageergebieden van vleermuizen. Vervolgstappen voor foerageergebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde.

4.2.2 Overige zoogdieren

Bij overige zoogdieren wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie kader 2.1).

Beschermde soorten zonder provinciale vrijstelling

Tijdens het veldbezoek zijn geen vaste verblijfplaatsen van zoogdieren aangetroffen die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Ook zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen van nationaal beschermde soorten (o.a. Steenmarter) zonder provinciale vrijstelling.

Vaste verblijfplaatsen van beschermde soorten zonder provinciale vrijstelling worden op basis van het veldbezoek, verspreidingsgegevens (o.a. NDFP 2017) en terreinkenmerken uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van enkele grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen/ te verwachten. Dit zijn onder andere Huisspitsmuis, Mol, Bosmuis, Rosse woelmuis en Egel. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden.

In voorliggende situatie geldt in de provincie Drenthe automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

4.3 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie kader 2.1).

4.3.1 Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Nestlocaties kunnen dan buiten het broedseizoen zonder overtreding van de Wet Natuurbescherming verwijderd worden. Voor een aantal broedvogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 4.2).

Kader 4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Op basis van het uitgevoerde veldbezoek, de terreinkenmerken en de verspreidingsgegevens (NDFP 2017) worden geen nesten of onmisbare foerageergebieden van jaarrond beschermde broedvogels verwacht. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde.

Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van groenelementen als hagen, bomen en struweel in het plangebied is beperkt broedbiotoop aanwezig voor algemene vogelsoorten zoals Merel, Koolmees, Roodborst, Winterkoning, Houtduif, Heggenmus en Tjiftjaf.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en eind juli worden aangehouden als broedseizoen.

Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periodes tussen half februari - half maart en half juli - half oktober, adviseren we na te gaan of nog bewoonde nesten van vroeg of laat in het seizoen broedende soorten zoals Houtduif aanwezig zijn binnen het plangebied.

Mocht er toch gewerkt worden binnen de broedperiode dan adviseren we een broedvogelcontrole uit te laten voeren door een deskundige ecooloog.

4.4 Amfibieën

Bij amfibieën wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Voortplanting en overwintering van amfibieën die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

Voortplanting en overwintering van nationaal beschermde amfibieën zonder provinciale vrijstelling wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied kan voortplanting van nationaal beschermde amfibieën met provinciale vrijstelling worden uitgesloten. Wel zijn enkele algemene soorten zoals Gewone pad en Bruine kikker overwinterend te verwachten in de aanwezige vegetatie en strooisellaag binnen het plangebied.

Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van vrijgestelde beschermde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie geldt automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

4.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) wordt in het projectgebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor overige soortgroepen (reptielen, vissen en ongewervelden).

5. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Ministerie van I&M (2012). Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Ministerie van LNV (2009). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming).

Internet

Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>).

Ministerie van EZ (<http://mineleni.nederlandsesoorten.nl>).

Ministerie van EZ (2016). (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>).

NDFE Uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). Geraadpleegd 31 oktober 2017.

Provincie Drenthe (2015). Provinciale Omgevingsverordening Drenthe. Visie ruimte en mobiliteit. Geconsolideerde versie per 17 oktober 2015.

Provincie Drenthe (2017). Geoportaal provincie Drenthe (<https://geo.drenthe.nl/geoportaal/src/?topic=ehs&lang=nl>)

Bijlagen

Bijlage 1

Beoogde inrichting

